

[Ministeren for Grønland]

vil være glade for det lille løft, som de 50 mill. kr., afsat til grønlandsrelevante formål, vil give rammen. Men den argumentation, at vi på en eller anden måde skal se, hvad Danmark tjener i Grønland i forhold til, hvad Danmark bruger til Grønland, blev heldigvis afskaffet af Hans Hedtoft den 4. august 1948. Lad os ikke genoptage den!

(Kort bemærkning)

Jes Lunde (SF):

Jeg synes vi lige fra starten skal have et enkelt spørgsmål ryddet af vejen. Grønlandsministeren sagde, at han ville bruge provenuet af dette aktiesalg til at betale en del af landets udlandsgæld med. Jeg synes, vi skal have sagt her med det samme, at det kan man ikke, man kan ikke bruge salget af obligationer eller aktier her i Danmark, som betales af pensionselskaber – eller hvem det nu er – i danske kroner, til at betale en udlandsgæld med. Udlandsgæld skal betales i udenlandsk valuta og kan kun betales ved en øget eksport fra Danmarks side og ikke ved, at vi sælger aktier til andre private investorer i Danmark.

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Den lille spidsfindighed er der nok ikke grund til at bruge mange kræfter på. Naturligvis er det væsentligt for den danske stat at få indtægter til at betale sin udlandsgæld med, selv om det ikke er de samme kroner, det drejer sig om. Det er naturligvis vigtigt for det danske statsbudget.

Søren B. Jørgensen (S):

Jeg vil starte med at sige til Grønlandsministeren, at socialdemokratiet er enig i, at når der ikke er mere kryolit i Grønland, bør selskabets fremtid vurderes. Men jeg vil gerne sætte et kæmpe spørgsmålstegn ved, om der ikke er mere kryolit i Grønland eller et andet råstof omkring Ivigtut. Men lad det ligge. Det var også socialdemokratiet, der lod foretage en vurdering, og denne vurdering resulterede i, at der blev opstillet 4 modeller, som ministeren kunne vælge mellem, da han tiltrådte sit høje embede. Efter socialdemokratiets opfattelse har Grønlandsministeren valgt den næstdårligste af de 4 modeller, nemlig at staten skal sælge sine aktier og træde ud af selskabet.

Og hvilken grund er der så til, at ministeren for Grønland i en sen nattetime mellem den 6. og 7. december 1983 tilbød de radikale at sælge statens aktier i Kryolitselskabet, et af de selskaber, som staten er medejer af, og som giver et af de største overskud. Er det sådan, at ministeren kun ønsker kortsigtede løsninger og ikke ønsker, at staten skal beskæftige sig med overskudsforretninger, men kun interesserer sig for dem, der ikke giver overskud? Er det virkelig sådan, at Danmark er blevet så fattigt, at vi skal sælge ud af vores formue til fordel for et enkelt års sminkning af finansloven?

Og hvorfor har ministeren nu valgt denne dårlige løsning? Har det været et krav fra de private aktionærs side? Har de udtrykt ønske om, at staten skal udtræde af selskabet? Har de private aktionærer givet udtryk for, at staten er eller har været en dårlig samarbejdspartner? Har statens repræsentanter i bestyrelsen lagt hindringer i vejen for selskabets ekspansion på nogen som helst måde, og har dette engagement været en dårlig forretning for staten? Kan man være sikker på, at det ikke bliver udenlandske investorer eller konkurrenter, der nu opkøber statens aktier, og at virksomhederne dermed eventuelt kan blive udenlandsk ejet med hvad deraf følger? Kan vi forvente, at de nye aktieejere – hvem det så end bliver – vil føre den samme forretningspolitik med et moderat udbytte, så en væsentlig del af overskuddet stadig bliver investeret til gavn for beskæftigelse og eksport? Er det i det hele taget blevet dokumenteret, at det er en god forretning for staten at sælge aktierne? Eller spurgt på en anden måde: er der overhovedet nogen grund til at sælge statens aktier?

Svaret er som bekendt nej. Der er ikke én eneste god grund.

Samarbejdet er et eksempel til efterfølgelse på, hvordan det kan gøres, når offentlig og privat kapital arbejder sammen. Hvis dette samarbejde fortsætter – hvad vi i socialdemokratiet meget håber – håber vi også på, at det er sikkert, at der så er garanti for en fortsættelse af investeringspolitikken, som kan medvirke til at bevare danske virksomheder på danske hænder og ikke mindst skabe tryk i ansættelsen for de i alt 1.700 medarbejdere.

Alle partier taler jo i øjeblikket om en spredning af ejendomsretten. Man kan vel